

SPIS TREŚCI

OD AUTORA	13
I. WPROWADZENIE	13
1. Zagadnienie ogólne	13
1.1. Czynności handlowe	13
1.2. Charakterystyczne cechy obrotu handlowego	16
2. Prawo w międzynarodowych stosunkach handlowych	17
2.1. Pojęcie międzynarodowego prawa handlowego	17
2.2. Źródła międzynarodowego prawa handlowego	18
2.2.1. Konwencje międzynarodowe	18
2.2.2. Zwyczaj międzynarodowy	18
2.2.3. Prawo zwyczajowe	20
2.3. Wykładnia norm	20
3. Wybór prawa właściwego w kontraktach zawieranych w międzynarodowym obrocie handlowym	21
3.1. Podstawy prawne	21
3.2. Wybór ograniczony i nie ograniczony	22
3.3. Charakter prawny wyboru prawa	23
4. Rozstrzyganie sporów wynikłych na tle transakcji handlu międzynarodowego —	23
5. Praktyczne wskazania	24
6. Łączniki obiektywne w kontraktach zawieranych w międzynarodowym obrocie handlowym	24
7. Zasada bezpieczeństwa obrotu	25
7.1. Uwagi ogólne	25
7.2. Modele rozstrzygania sporów gospodarczych	26
7.2.1. Model pozasądowy	26
7.2.2. Model sądowy	26
7.3. Sądownictwo polubowne w Polsce	26
7.4. Sądy gospodarcze	27
7.5. Ogólna charakterystyka międzynarodowego arbitrażu handlowego	31

H. UMOWA JAKO PODSTAWOWE ŹRÓDŁO ZOBOWIĄZAŃ	33
1. Pojęcie i rodzaje umów w obrocie gospodarczym (handlowym)	33
1.1. Umowy występujące w obrocie gospodarczym	33
1.2. Systematyka umów w obrocie gospodarczym	35
1.3. Cechy specyficzne umów występujących w obrocie gospodarczym	36
2. Ogólne zasady zawierania umów	37
2.1. Sposoby zawarcia	37
2.2. Wzory listu intencyjnego	40
3. Umowa przedwstępna	42
3.1. Ogólna charakterystyka	42
3.2. Skutki prawne	42
3.3. Wzór umowy przedwstępnej	43
m. OBRÓT TOWAROWY KRAJOWY	45
1. Uwagi wstępne	45
2. Sprzedaż	46
2.1. Sprzedaż na zasadach ogólnych	46
2.2. Sprzedaż handlowa	50
2.3. Sprzedaż na raty	51
2.4. Inne rodzaje sprzedaży	51
2.5. Kodeksowe przepisy o sprzedaży i zamianie	53
2.6. Wzory umów sprzedaży	54
2.6.1. Wzór umowy sprzedaży na zasadach ogólnych	54
2.6.2. Wzór umowy sprzedaży na raty	57
3. Zamiana	59
3.1. Uwagi ogólne	59
3.2. Wzór umowy zamiany	60
4. Dostawa	62
4.1. Uwagi ogólne	62
4.2. Wzór umowy dostawy	63
4.3. Kodeksowe przepisy o dostawie	66
IV. OBRÓT TOWAROWY W STOSUNKACH HANDLU ZAGRANICZNEGO	67
1. Regulacja prawna	67
2. Zawarcie umowy	98
3. Zastosowanie prawa umownego (formuł handlowych). Incoterms	99
3.1. Uwagi ogólne	99
3.2. Incoterms 1990	100
4. Istotne elementy umowy sprzedaży (dostawy, zamiany) w międzynarodowym obrocie handlowym	108
4.1. Uwagi ogólne	108
4.2. Elementy przedmiotowo istotne (<i>essentialia negotii</i>)	108
4.3. Elementy podmiotowo istotne (<i>accidentalia negotii</i>)	
5. Kary umowne	
6. Klauzule umowne	110
7. Klauzula wyboru prawa	111
8. Klauzula arbitrażowa	111

9.	Wzory umów sprzedaży i dostawy międzynarodowej	112
9.1.	Rozwinięty wzór umowy sprzedaży (dostawy)	112
9.2.	Uproszczony wzór umowy (kontraktu) sprzedaży (dostawy)	116
V.	UMOWY O UŻYWANIE RZECZY I PRAW ORAZ O KORZYSTANIE Z NICH W OBROcie KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM	119
1.	Uwagi wstępne	119
2.	Umowa najmu	120
2.1.	Uwagi ogólne	120
2.2.	Najem pojazdów samochodowych	120
2.3.	Umowa czarteru - odesłanie	122
2.4.	Wzory umów	122
2.4.1.	Umowa najmu	122
2.4.2.	Umowa najmu lokalu (użytkowego, mieszkalnego)	125
3.	Umowa dzierżawy	128
3.1.	Uwagi ogólne	128
3.2.	Wzory umów dzierżawy	129
4.	Leasing	133
4.1.	Gospodarcze wykorzystanie leasingu	133
4.2.	Rozwój leasingu w Polsce	134
4.3.	Rodzaje leasingu	135
4.4.	Przebieg transakcji i jej treść w praktyce obrotu handlowego	137
4.4.1.	Strony transakcji	137
4.4.2.	Zawarcie umowy	138
4.4.3.	Treść umowy leasingu, jej wykonanie oraz zakończenie	138
4.5.	Charakter prawny umów leasingowych	140
4.6.	Wykorzystanie leasingu w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych	143
4.7.	Leasing międzynarodowy	143
4.8.	Wzory umów	143
4.8.1.	Umowa leasingu finansowanego	143
4.8.2.	Umowa leasingu o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania	148
5.	Umowa użyczenia	153
5.1.	Uwagi ogólne	153
5.2.	Wzór umowy użyczenia	153
6.	Umowy licencyjne	155
6.1.	Uwagi ogólne	155
6.2.	Umowy licencyjne upoważniające do korzystania z wynalazku, wzoru użytkowego i znaku towarowego	156
6.2.1.	Charakterystyka umowy	156
6.2.2.	Umowa licencyjna w ujęciu prawa wynalazczego	156
6.2.3.	Treść umowy licencyjnej	158
6.2.4.	Umowa licencyjna z zakresu ustawy o znakach towarowych	159
6.3.	Umowy licencyjne z zakresu praw autorskich i pokrewnych	161
6.3.1.	Uwagi ogólne	161
6.3.2.	Treść i zakres oraz charakter prawny umów licencyjnych z zakresu praw autorskich i pokrewnych	161
6.3.3.	Rozwiązanie umowy licencyjnej	162
6.3.4.	Wzór umowy licencyjnej z zakresu praw autorskich (i pokrewnych)	163
7.	Umowa <i>know-how</i>	168

7.1.	Uwagi ogólne	168
7.2.	Przedmiot umowy	168
7.3.	Cechy charakterystyczne umowy <i>know-how</i>	169
7.4.	Umowy <i>know-how</i> w obrocie międzynarodowym	169
7.5.	Umowa <i>know-how</i> a umowy licencyjne	170
8.	Umowa franchisingowa	170
8.1.	Uwagi ogólne	170
8.2.	Rodzaje franchisingu	171
8.3.	Zawarcie umowy franchisingowej	172
8.4.	Treść umowy franchisingowej	173
9.	Szczególne umowy franchisingowe	174
10.	Wzór umowy franchisingowej	175
11.	Umowa o używanie firmy	178

VI. UMOWY W ZAKRESIE INWESTYCJI BUDOWLANYCH W OBROcie KRAJO WYM I MIĘDZYNARODOWYM 181

1.	Uwagi wstępne	181
2.	Umowy o przygotowanie inwestycji budowlanej do realizacji	183
2.1.	Umowy o prace geologiczne	183
2.1.1.	Uwagi ogólne	183
2.1.2.	Charakter prawny umów o prace geologiczne	183
2.2.	Umowy o roboty geodezyjne i kartograficzne	184
2.2.1.	Uwagi ogólne	184
2.2.2.	Podmioty uprawnione do zawarcia umowy	184
2.2.3.	Treść umowy o prace geodezyjne i kartograficzne	185
2.2.4.	Rodzaje i zakres czynności geodezyjnych i kartograficznych w budow nictwie	186
2.3.	Umowy o prace projektowe	186
2.3.1.	Pozycja prawna projektanta - prawa i obowiązki	186
2.3.2.	Treść i strony umowy o prace projektowe	187
2.3.3.	Charakter prawny umowy o prace projektowe	187
2.3.4.	Odpowiedzialność za wady projektu	188
3.	Umowy o wykonanie inwestycji	189
3.1.	Umowa o dzieło	189
3.1.1.	Uwagi ogólne	189
3.1.2.	Pojęcie dzieła	190
3.1.3.	Wynagrodzenie dla wykonawcy dzieła	191
3.1.4.	Inne uwagi	192
3.2.	Umowa o roboty budowlane	193
3.2.1.	Uwagi ogólne	193
3.2.2.	Rodzaje umów o roboty budowlane	193
3.3.	Umowa o wykonanie kompletnego obiektu przemysłowego	194
3.3.1.	Uwagi ogólne	194
3.3.2.	Umowa o wykonanie kompletnego obiektu przemysłowego w obrocie międzynarodowym	195
3.4.	Inne umowy	196
3.4.1.	Umowa montażu i nadzoru nad montażem	196
3.4.2.	Umowa o świadczenie usług w zakresie obsługi technicznej	197
3.4.3.	Umowy dotyczące kooperacji przemysłowej	197
3.4.3.1.	Uwagi ogólne	197
3.4.3.2.	Pojęcie międzynarodowej kooperacji przemysłowej	198

3.4.3.3. Kooperacja przemysłowa w prawie wewnętrznym (krajowym)	199
3.4.3.4. Wnioski	199
4. Wzory umów	200
4.1. Umowa o dzieło	200
4.2. Umowa o roboty budowlane	202
4.3. Umowa o roboty budowlane (w systemie generalnego wykonawcy)	205
4.4. Umowa kooperacji międzynarodowej	208
4.4.1. Schemat wzoru umowy	208
4.4.2. Wzór umowy kooperacji międzynarodowej	211
VH. UMOWY O USŁUGI PRZEWOZOWE (PRZEWÓZ, SPEDYCJA, SKŁAD, PRZECHEWANIE) W OBROcie KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM ...	217
1. Uwagi wstępne	217
2. Umowa przewozu (ogólna charakterystyka)	218
2.1. Wzór umowy przewozu	218
3. Umowa spedycji (ogólna charakterystyka)	221
3.1. Wzór umowy spedycji	222
4. Umowa przechowania (ogólna charakterystyka)	225
4.1. Wzór umowy przechowania	225
5. Umowa składu (ogólna charakterystyka)	228
5.1. Wzór umowy składu	228
6. Inne umowy o usługi transportowe	231
VHI. UMOWY O POŚREDNICTWO HANDLOWE.....	233
1. Uwagi wstępne	233
2. Umowa agencyjna	233
2.1. Ogólna charakterystyka	233
2.2. Wzór umowy agencyjnej typu „agent-pełnomocnik”	234
2.3. Wzór umowy agencyjnej typu „agent-pośrednik”	237
3. Umowa akwizycji —	238
3.1. Uwagi ogólne	238
3.2. Wzór umowy akwizycji	238
4. Umowa komisu	240
4.1. Uwagi ogólne	240
4.2. Wzór umowy komisu	243
5. Inne umowy w zakresie pośrednictwa handlowego	245
5.1. Morska umowa agencyjna	245
5.2. Makler morski	245
5.3. Uwagi wspólne dla umów dotyczących agenta i maklera morskiego	247
5.4. Makler giełdowy	247
5.5. Brokier ubezpieczeniowy i inne formy pośrednictwa ubezpieczeniowego	247
5.6. Dealer (dystrybutor towarów).....	248
6. Umowa factoringu	250
6.1. Uwagi ogólne	250
6.2. Relacje podmiotowe	253
6.2.1. Sprzedawca (dostawca) towarów i usług	253
6.2.2. Factor	254
6.2.3. Nabywcy towarów i usług	255

6.3.	Przedmiot umowy factoringowej	256
6.3.1.	Cesja wierzytelności	256
6.3.2.	Czynności o charakterze usługowym	256
6.4.	Podstawowe rodzaje (postaci) factoringu	257
6.4.1.	Factoring właściwy (pełny)	258
6.4.2.	Factoring niewłaściwy (niepełny)	258
6.5.	Ograniczenia kwotowe ryzyka wypłacalności dłużnika	260
6.6.	Szczególne postaci factoringu właściwego i niewłaściwego	260
6.7.	Zawarcie umowy factoringu i jej treść	261
6.7.1.	Czynności przygotowawcze	261
6.7.2.	Treść umowy	261
6.7.2.1.	Podstawowa część umowy factoringu	261
6.7.2.2.	Forma umowy i jej charakter	263
6.7.2.3.	Szczególne postanowienia umowy factoringu	263
6.7.2.4.	Klauzule factoringowe	264
6.8.	Konwencja ottawska o międzynarodowym factoringu	265
6.8.1.	Uwagi ogólne	265
6.8.2.	Zakres odniesienia Konwencji	266
6.8.3.	Względnie obowiązujący charakter postanowień Konwencji	266
6.8.4.	Wykładnia Konwencji	267
6.8.5.	Znaczenie cesji globalnej	267
6.8.6.	Niektóre inne postanowienia Konwencji	268
6.8.7.	Znaczenie Konwencji dla określenia miejsca i charakteru factoringu w prawie polskim	269
6.9.	Factoring a forfaiting	270
6.9.1.	Ogólna charakterystyka forfaitingu	270
6.9.2.	Podobieństwa i różnice między factoringiem a forfaitingiem	272
6.10.	Wzory umów	275
6.10.1.	Wzór umowy o factoring właściwy	275
6.10.2.	Wzór umowy o factoring niewłaściwy	278
6.10.3.	Wzór umowy o świadczenie dodatkowych usług factoringowych ...	282

IX. UMOWY MIĘDZY PRZEDSIĘBIORCAMI A BANKAMI I INNYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI ORAZ KREDYTOWYMI 285

1.	Uwagi wstępne	285
2.	Rodzaje umów zawieranych przez banki	286
3.	Umowy zawierane w zakresie czynności bankowych	286
4.	Urnowa rachunku bankowego (oszczędnościowego)	286
5.	Rozliczenia pieniężne	288
5.1.	Uwagi ogólne	288
5.2.	Bankowe karty płatnicze (aspekt cywilnoprawny)	289
5.2.1.	Uwagi wprowadzające	289
5.2.2.	Pojęcie i rodzaje kart płatniczych	290
5.2.3.	Podział kart płatniczych na podstawie kryterium występowania w nich elementu kredytowego	291
5.2.4.	Stosunki prawne zachodzące przy wydaniu karty płatniczej i ich charakter	292
5.2.5.	Zapłata kartą płatniczą i jej charakter prawny	296
5.2.6.	Bankowa karta płatnicza a inne formy rozliczeń bezgotówkowych ...	296
5.2.6.1.	Karta płatnicza a polecenie przelewu	297
5.2.6.2.	Karta płatnicza a czek rozrachunkowy	297
5.2.6.3.	Karta płatnicza a akredytywa i inne formy rozliczeń bezgotówkowych	298

5.2.7. Wnioski	299
5.2.8. Wnioski <i>de legē ferenda</i>	300
6. Umowa kredytu	301
6.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	301
6.2. Strony umowy	301
6.3. Przedmiot i wzajemne świadczenia stron	302
6.4. Charakter prawny umowy	302
6.5. Rodzaje umów kredytowych	303
6.6. Znaczenie umów kredytowych	303
7. Umowa pożyczki bankowej (pożyczki pieniężnej)	304
7.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	304
7.2. Strony umowy	304
7.3. Przedmiot pożyczki i świadczenia stron	304
7.4. Charakter prawny umowy	305
8. Umowa o dyskonto i redyskonto weksli	305
8.1. Podstawa prawna umowy i jej treść	305
8.2. Pojęcie i rodzaje umów dyskontowych (redyskontowych)	306
9. Gwarancja bankowa	306
9.1. Podstawy prawne	306
9.2. Ustanowienie gwarancji	307
9.3. Elementy przedmiotowo istotne gwarancji bankowej	308
9.4. Rodzaje umów gwarancyjnych	309
10. Inne umowy bankowe	310
10.1. Umowa o wykonanie czynności związanych ze sprzedażą i wykupem obligacji	310
10.2. Umowa o emisję papierów wartościowych oraz innych zleconych czynności	310
10.3. Umowa o przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych	311
11. Wzory umów	312
11.1. Wzór umowy pożyczki	312
11.2. Wzór umowy rachunku bankowego	315
11.3. Wzór umowy kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym	318
11.4. Wzór umowy kredytu średnio- i długoterminowego	321
11.5. Wzór umowy kredytu akceptacyjnego	325
11.6. Wzór umowy poręczenia (gwarancji) bankowej	328
11.7. Wzór pisma o dokonanie dyskonta weksli (kredyt dyskontowy)	331
11.8. Wzór umowy kredytu na inkaso czeków rozrachunkowych (linia kredytowa)	333
X. BSNE UMOWY HANDLOWE	337
1. Uwagi ogólne	337
2. Wzór umowy zlecenia	338
3. Wzór ugody	341
4. Umowa ubezpieczenia gospodarczego	342
5. Umowy menedżerskie	344
5.1. Uwagi ogólne	344
5.2. Wzór umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym	346
5.3. Schemat wzoru umowy o zarządzanie majątkiem Narodowego Funduszu Inwestycyjnego	350
BIBLIOGRAFIA	353